

givende og den dømmende Myndighed, saa gjør den lovgivende Magt, hvad den kan, for at undgaae en saadan Conflict. Dersom derimod den lovgivende Magt ikke udtrykkeligt indrømmer Borgerne en saadan Myndighed, ja, da er det, at Conflicten fremkommer. Den ærede Minister sagde endvidere, at det var Noget, der var i det Hele overflødigt, fordi det var jo en Ret, som enhver Borger havde, at kunne gaae til Domstolene. Ja, ganske rigtigt, det er en Ret, enhver Borger har, at han kan gaae til Domstolene; men Spørgsmaalet er, hvad han kan naae ved at gaae til Domstolene, om han derved kan naae at faae en Lovs Gyldighed prøvet, uden at Loven hjemler ham Ret dertil. Det er Noget, som ingenlunde er saa klart; det er Noget, som selv blandt Juristerne er meget omtvistet, hvorvidt en enkelt Mand kan forlange Domstolenes Afgjørelse om det Spørgsmaal, hvorvidt en Lov er gyldig eller ikke gyldig. Jeg tør vistnok sige, at maastee endogfaa de fleste Stemmer vilde erklære sig i den Retning, at Domstolene savne Competence til at træffe en saadan Afgjørelse. Det er altsaa dobbelt nødvendigt, at man har en Bestemmelse, som udtrykkelig hjemler det. Og naar den ærede Minister dernæst sagde, at man kunde jo anføre mange Love, som affare Borgerne Afgangen til Domstolene, og da han blev opfordret til at anføre Exempler derpaa, nævnte f. Ex. Frdn. af 7de November 1827 angaaende Betaling for Præsteattester, saa er det atter en aabenbar Misforstaaelse, naar Bestemmelserne i saadanne Love antages at vedrøre det Spørgsmaal, som her er Tale om. De Bestemmelser, hvortil den ærede Minister her sigter, ere jo nemlig saadanne, som gaae ud paa, at fremtidige Tilfælde skulle være undtagne Domstolenes Afgjørelse, som gaae ud paa at sige, at de fremtidige Tilfælde, som opstaae i Henhold til disse Love, ikke kunne gaae til Domstolene, men maae finde sig i at faae en administrativ Afgjørelse; men det er dog Noget, som er himmelvidt forskjelligt fra det, som her foreligger, som jo er et Spørgsmaal om, hvorvidt de Paagjældende skulle have Ret til at gaae til Domstolene med Spørgsmaal om en alt eksisterende Ret. Og det er netop det, det her vil komme til at dreie sig om, hvorvidt de

Paagjældende allerede i Henhold til de bestaaende Love have, naar Fæstningsværkerne nedlægges, Ret til frit at bygge paa deres Grunde. Det var nærmest kun disse faa Bemærkninger, jeg vilde gjøre. Egeoverfor det ærede Medlem for Rjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger) behøver jeg neppe at udtale mig, da det forekommer mig, at han paa en meget flydlig og grundig Maade er bleven indbegaaet af det ærede Medlem for Rjøbenhavns 7de Valgkreds (Caspe); kun skal jeg endnu urgere, hvad det sidstnævnte ærede Medlem allerede har antydet, at der her netop er Tale om, hvilken Ret positive Love hjemle Borgerne. Det var en vildfarende Forudsætning, hvorfra det ærede Medlem for Rjøbenhavns 4de Valgkreds gik ud, at der her ikke var Tale om Anvendelsen af positive Love; jo, her er netop Spørgsmaal om, hvilken Ret den hele Række af Lovbestemmelser lige til Forordningen af 13de October 1824 hjemler de Private for det Tilfælde, at Fæstningen bliver nedlagt; det er netop det, Spørgsmaalet dreier sig om. Selv altsaa under Forudsætning af, at det var rigtigt, hvad det ærede Medlem for Rjøbenhavns 4de Valgkreds meente, at man vilde kunne trække Grændsen mellem Lovgivningsmagten og Domstolene paa den Maade, at Domstolene skulle have Afgjørelsen, hvor der var Tale om Anvendelsen af positive Love, Lovgivningen, hvor der var Tale om Anvendelsen af abstracte Principer, vilde det ikke være rigtigt, men iøvrigt en den Grændse, som det ærede Medlem der trak mellem Lovgivningen og Domstolene, ikke rigtig. Det er ikke derpaa, Spørgsmaalet beroer; Spørgsmaalet om deres Competence beroer paa, at Domstolene have at prøve de enkelte foreliggende Rettigheder, Spørgsmaalet om, hvorvidt der i Henhold til det foreliggende er erhvervet en Rettighed, medens Lovgivningen derimod har at træffe Bestemmelser for fremtidige Tilfælde. Og naar det ærede Medlem for Rjøbenhavns 4de Valgkreds bemærkede, at der kunde være Tale om en saadan Bestemmelse, hvis der kun var nogle Faa, den havde Anvendelse paa, hvis der kun var en Deel af de Paagjældende, der kunde paakalde Bestemmelsen, men at det derimod ikke kunde gaae an, naar Alle kunde